



Latvijas Republika

Valsts aģentūra

“VALSTS TEHNISKĀS UZRAUDZĪBAS AĢENTŪRA”

NMR Nr. 90001834941, Republikas laukums 2, Rīga LV – 1010. Tālr.7027149, fakss 7027444, e-pasts: vtua@vtua.gov.lv;

Rīgā

Nr. _____
Uz 18.05.2009. Nr. _____

Valsts kancelejai
Informācijai: Zemkopības ministrijai
Biedrībai „*Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome*”
Biedrībai „*Zemnieku saeima*”

Valsts aģentūra „*Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra*” (turpmāk – VTUA) ir iepazinusies ar Funkciju audita darba grupas „Valsts akciju sabiedrībā „*Ceļu satiksmes drošības direkcija*” (turpmāk – CSDD) un funkcionāli saistītajās iestādēs” 18.05.2009. Funkciju audita (turpmāk – FA) ziņojuma projektu (turpmāk – Projekts) un izsaka sekojošus iebildumus.

Iebildumi:

- Projekta 1.1.apakšpunktā nav uzrādīta pilnīga informācija, lai būtu iespējams noskaidrot VTUA vispārējo raksturojumu.
 - nav uzskaitītas visas funkcijas un uzdevumi. Nav sniegta informācija, ka VTUA izsniedz traktortehnikas valsts reģistrācijas numurzīmes, piešķir un anulē traktortehnikas vadīšanas (darbināšanas) tiesības, veic OCTA kontroli.
 - Jāprecizē, ka VTUA nodrošina un uztur traktortehnikas un tās vadītāju informatīvo sistēmu un tās darbību, nevis veic valsts nozīmes reģistra veidošanu un uzturēšanu. Tā ir būtiska atšķirība, jo valsts reģistri pakļaujas pavisam citām uzraudzības, aizsardzības un kontroles procedūrām.
 - VTUA jau kopš š.g.II. ceturkšņa nesaņem un turpmāk nesaņems budžeta dotācijas, nodrošinot deleģēto funkciju sniegšanu tikai no pašu ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem.
 - Nav veikta korekta abu iestāžu darbinieku skaita salīdzināšana uz konkrētu brīdi: VTUA darbinieki skaitīti 2009.gada sākumā, savukārt CSDD – 2009.gada marta beigās.
- 2.3.apakšpunktā uzskaitīts FA apjoms, kas neatbilst faktiskajam.
 - Uzskaitījumā minēts, ka ir veikts iestāžu tiesiskais izvērtējums, bet Projektā nav uzrādīti visi Latvijas un ES normatīvie akti, FA grupa nav iepazinusies ar

- VTUA iekšējiem normatīvajiem aktiem, kas netika pieprasīti, kā rezultātā, iespējams nav rasta izpratne par VTUA darbību un specifiku;
- Nav veikts pilnā apjomā visu trīs auditējamo iestāžu funkciju, uzdevumu un sniegto pakalpojumu apjoma, kvalitātes, intensitātes un rezultatīvo rādītāju izvērtējums pēc vienotiem kritērijiem. Nav veikta CSDD funkciju un pakalpojumu lietderības analīze;
 - Ņemot vērā, ka FA grupa nav konstatējusi būtiskas atšķirības iestāžu sniegto pakalpojumu teritoriālajam piedāvājumam (VTUA sniedz visus pakalpojumus 26 LR rajonos, savukārt CSDD- 25 reģistrācija, 10 atestācija, 13 visu masu transportlīdzekļiem tehniskās apskates), uzskatām, ka nav veikts pakalpojumu teritoriālā izvietojuma izvērtējums (skatīt 8. un 15. iebildumu);
 - Ņemot vērā, ka FA grupa nav veikusi iestāžu resursu izvērtējumu pēc vienotiem principiem, t.sk. cilvēkresursu uzskaitījumā, nav pat pieminēti izdevumi, kas saistīti ar CSDD Padomes un valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvju izmaksām, uzskatām, ka nav veikts korekts resursu izvērtējums (sk. 6. iebildumu);
 - Ņemot vērā, ka FA grupa nav veikusi iestāžu struktūru, nodarbināto skaita un budžeta izvērtējumu pēc vienotiem principiem, ar ievērojamu tendenciozitāti, uzskatāms, ka FA nav veikts pienācīgā kvalitātē un audita secinājumi nav objektīvi;
3. Projektā minēts, ka ierobežotā laika dēļ netika padziļināti veikti CSDD kā koncerna (CSDD + meitas uzņēmums) darbības un pakalpojumu izvērtējums, kā arī netika veikta izpēte un analīze par CSDD saistītajiem uzņēmumiem (lietderības audits), kā rezultātā nav iespējams gūt pamatotu viedokli un izdarīt objektīvus secinājumus par CSDD funkcijām un pakalpojumiem.
- Veicot kvalitatīvu un objektīvu funkciju auditu ir jāveic pilnvērtīga situācijas analīze;
 - FA gaitā nav ņemts vērā, ka saskaņā Valsts kancelejas izstrādāto Pasākumu plānu valsts pārvaldes sistēmas un civildienesta optimizēšanai, kura 3. sadaļā „*Maksimāls labums valstij*” ir uzsvērts, ka valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību jomā (kāds ir arī CSDD) ir saglabājusies „pelēkā zona”, kur paveras plašas iespējas valsts līdzekļu izmantošanai privātās interesēs, kurās ir iespējama ievērojama korupcijas risku zona. Kā piemēru skatīt, KNAB pausto informāciju, ka 12.05.2009. ir ierosināta kriminālvajāšana kopumā pret 31 personu - 17 bijušajiem un esošajiem CSDD meitas, radniecīgo un asociēto uzņēmumu, transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa kontroles inspektoriem par ilglaicīgu kukuļņemšanu laika posmā no 2007. gada jūnija līdz 2008. februārim.
4. 2.4. apakšpunktā uzskaitītas FA izmantotās metodes, kas pēc būtības nav metodes, bet gan FA informācija par faktisko rīcību.
- Audits nav veikts, saskaņā ar saistošo f-ciju audita veikšanas metodiku, audita standartiem un labas prakses piemēriem (nosakot audita mērķi, izmantotās metodes, neizmantojot nevienu no 12 metodiskajos ieteikumos ieteiktajiem

efektivitātes novērtēšanas kritērijiem, kā arī sniedzot FA ietikumus). Nav dokumentētas un ziņojuma projektā nav atsauces uz attiecīgajiem darba dokumentiem (pārrunu protokols, ekspertu slēdziens, akts u.c), pie kam ievērojams skaits saistošo dokumentu ir minēti tieši Valsts kancelejas mājas lapā, sadaļā *Normatīvie akti par Funkciju audita komisijas darbu*, papildinājumā *Citi dokumenti*;

5. 3.1. Politikas plānošanas un tiesiskā regulējuma funkcijās FA grupas konstatējusi, ka CSDD nodarbina trīs darbiniekus, kas izstrādā politikas plānošanas dokumentus ceļu satiksmes nozarē. FA grupa nav konstatējusi, ka šāda situācija, kad izpildinstitūcija sagatavo savai darbībai nepieciešamos politikas plānošanas dokumentus ir neētiska.

6. FA grupa ir iedalījusi VTUA funkcijas, grupējot tās Atbalsta, Regulēšanas un Pakalpojumu funkcijās, kas neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām VTUA funkciju iedalījumam. Šīs teorētiski sadalītās funkcijas, starp abām iestādēm nav vērtētas pēc vienotiem principiem, ir būtisks skaits kļūdu.

- 3.3. Atbalsta funkcijas. Visās trijās FA izvērtētajās iestādēs nav veikta korekta struktūru analīze. Saskaņā 05.10.2004.MK noteikumiem Nr.832 „*VTUA nolikums*” VTUA sastāv no centrālās struktūrvienības un 26 rajona nodaļām. Kā piemēru var minēt, ka VTUA jurists un saimniecības vadītājs uzskaitīts kā nodaļa, bet CSDD tiek uzskaitīta administrācija un reģionālās nodaļas sadalot atbalsta funkcijas amatu slodzēs. Par vienpusēju situācijas atspoguļojumu liecina arī tas, ka tiek uzsvērts, ka VTUA nodaļas faktiski sastāv no 1-2 cilvēkiem. Tādas ir tikai divas, jo saskaņā ar valdības rīkojumiem jau 2008.gadā VTUA likvidēja brīvās štatu vietas. Nav uzrādīts, ka arī CSDD administrācijā ir nodaļas ar 1-2 darbiniekiem. Lūdzam FA ziņojumam pievienot auditējamo iestāžu struktūrshēmas.
- Atbalsta funkcijās vienpusēji pieskaitīta VTUA mājas lapas un traktortehnikas un to vadītāju informatīvās sistēmas uzturēšanas izmaksas, turpretī neuzrādot CSDD mājas lapas un transportlīdzekļu un vadītāju reģistra uzturēšanas izmaksas.
- FA grupa ir aprēķinājusi, ka VTUA atbalsta funkciju nodrošināšanai tiek nodarbināti 16.6% no iestādes kopējā darbinieku skaita, bet nav aprēķināts, ka CSDD tas attiecīgi ir 24%.
- CSDD uzņēmuma vadības grupā un dēvētajās amatu slodzēs nav nekas minēts par CSDD Padomes un valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvju izmaksām 2007.,2008. un 2009.gadā plānotām izmaksām šajās pozīcijās.
- Nav ņemta vērā informācija, ka VTUA un CSDD darbojas pēc pilnīgi atšķirīgām atalgojumu sistēmām: VTUA saskaņā ar amatu klasifikāciju un att. atalgojuma skalu (MK 20.12.2005. Noteikumi Nr.995), bet CSDD saskaņā ar 21.09.2006. pieņemto Darba likumu, saskaņā ar kuru darba samaksu nosaka pēc vienošanās principa.
- 3.4. Regulēšanas funkcijas. VTUA nav uzskaitītas visas regulēšanas funkcijas, līdz ar to ir nekorekti minēts, ka VTUA sniedz ļoti maz attiecīgus

pakalpojumus. Abu iestāžu regulēšanas funkciju salīdzinājums nav veikts. Salīdzinājumā tiek izmantoti šādi skaitļi: VTUA faktiskais pakalpojumu skaits 2009.I.Ceturksnī, pret CSDD plānoto 2009.gadam.

- 3.5. Pakalpojumu funkcijas. FA grupa maldīgi uzrādījusi, ka VTUA pakalpojumus sniedz gandrīz visā LR teritorijā un minējuši, ka CSDD pakalpojumus sniedz plašā LR teritorijā. Jāatzīmē, ka VTUA sniedz visus pakalpojumus visā LR teritorijā, savukārt CSDD sniedz pakalpojumus, nenodrošinot pakalpojumu kāstu katrā reģionālajā nodaļā Faktiski pakalpojumus var saņemt rajonu centros izņemot Ludzu, (kur tiek veikta tikai valsts tehniskā apskate transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3500 kg) vadītāju kvalifikācijas pakalpojumi tiek nodrošināti tikai 10 reģionālajās nodaļās, valsts tehnisko apskati bez masas ierobežojuma var veikt 13 apskates punktos, pārējos apskates punktos valsts tehnisko apskati iespējams veikt transportlīdzekļiem ar pilnu masu līdz 3500kg.
- Nepareizi ir iekļauti VTUA pakalpojumu grupās pakalpojumi, piemēram, transporta nodrošinājums, uzskaitot nobrauktos kilometrus, nevis reizes, kad tas tiek iekasēta maksa par attiecīgo pakalpojumu.
- FA neatbilstoši patiesībai ir uzrādījuši, ka CSDD nodrošina informācijas apriti ar Lauku atbalsta dienestu (šāds sadarbības līgums nav noslēgts). Šāds tiešsaistes saslēgums ir tikai VTUA.

7. Tabula Nr.1 Būtiskās atšķirības funkcijās.

- Reģistrācija. Specifiskums. Projektā nav minēts, ka, lai apgūtu nepieciešamo kompetenci ir jāiegūst attiecīga lauksaimniecības mehanizācijas izglītība, vai vismaz ir jābūt ilgstošai pieredzei reģistrējot traktortehniku. Nav veikti aprēķini par paredzētajām izmaksām un kā tiks nodrošināta sniegtā pakalpojuma kvalitāte un objektivitāte sniedzot šo pakalpojumu bez attiecīgas izglītības un pieredzes.

- Pieejamība. Nav uzrādīta būtiska atšķirība, ka VTUA reģistrācijas procesā pamatā izbrauc pie tehnikas. Pilnībā nepamatots ir FA grupas viedoklis, ka CSDD var ieviest izbraukumu reģistrāciju. Nav uzrādīts, cik tas klientam maksās. Ieviešot, ka CSDD brauks pie klienta, būtiski tiks sadārdzinātas izmaksas klientam (reģistrācija + ceļš), jo jau pašreiz, pēc spēkā esošajām cenām gan reģistrācija, gan izbraukuma apmaksā CSDD ir ievērojami dārgāka.
- Tehniskā apskate. Autori maldīgi secinājuši, ka VTUA apskates ietvaros pārbauda mazāk kā nosaka MK noteikumi. Iebildumam tiek pievienoti arī VTUA Bauskas rajona nodaļas darbinieku noformētie tehnisko apskāšu protokoli traktortehnikai, kurai tehniskās apskates laikā (27.04.2009.), FA ietvaros, līdzīgi sekoja audita grupas vadītājs K.Soms. FA grupa nav uzrādījuši, ka CSDD reāli pārbauda vairāk kā minimālās prasības, lai auto varētu piedalīties ceļu satiksmē (par sīkumiem novirza uz atkārtotu pārbaudi, tādā veidā papildus iekasējot ievērojamas finanšu līdzekļus) ES Direktīvā 96/96/EK ir minēts, ka tehniskajā kontrolē ir jāievēro samērīguma princips, kas no CSDD puses netiek ievērots. *Audita grupa pati ir atzinusi un atzīst, ka viņiem nav pietiekamas kompetences, lai izvērtētu TA mērķi. Autori nav konstatējuši, ka TA veikšanas mērķi automobiļiem un traktortehnikai ir atšķirīgi –*

automašīnām, lai uzlabotu satiksmes drošību, bet traktortehnikai, lai uzlabotu satiksmes, darba un vides drošību kā uz ceļiem, tā objektos uz vietas. Izņemot VTUA, nav veiktas konsultācijas ar lauksaimniecības mehānizācijas ekspertiem, piemēram no ZM, LLU, STC. Šādu iespēju pieaicināt attiecīgus ekspertus paredz arī FA grupai saistošie normatīvi.

- Nepareizi ir uzrādīts, ka VTUA nodrošina pakalpojumu sniegšanu tikai rajonu centros nodrošinot klientiem piekļuvi līdz 10 km, faktiski VTUA sniedz savus pakalpojumus, izbraucot pie klienta (TA, tehnikas praktiskās vadīšanas (darbināšanas) eksāmens, numuru agregātu salīdzināšana) arī pašās saimniecībās.
- Tiek sniegta informācija, ka TA cenas turpmāk tiks nodrošinātas esošo pakalpojumu cenu ietvaros. Nav precizēts vai VTUA vai CSDD.
- Vadītāju kvalifikācija. Process. Traktortehnikas vadītāju kvalifikācijas iegūšanas process Projektā nav atspoguļots un izvērtēts. Līdz ar to Projektā izteiktais secinājums ir neobjektīvs. Traktortehnikas vadītāji „A” kategorijai (ar masu līdz 7,5t.) un „D” (lauksaimniecības pašgājējmašīnas, (kombaini, universālie zāles plāvēji u.c.)) var iegūt mācoties traktortehnikas drošības tehniku un ceļu noteikumus eksternātā, un attiecīgi kārtojot teorētisko eksāmenu Ceļu satiksmes noteikumos, traktortehnikas ekspluatācijas drošības un praktiskās vadīšanas (tehnoloģisko operāciju veikšana) eksāmenus. Ceļu satiksmes noteikumi traktortehnikas vadītājiem ir jākārto salīdzinoši mazākā apjomā kā tas ir CSDD.
- Specifiskums. Autori nepareizi norādījuši, ka VTUA izsniedz profesionālos sertifikātus. Traktortehnikas vadītājam pēc eksāmenu nokārtošanas tiek izsniegta viena traktortehnikas vadītāja apliecība, kas dot tiesības vadīt un strādāt ar apliecībā norādītās kategorijas traktortehniku. Sertifikātus vai cita veida dokumentus VTUA neizsniedz. Nav sniegts skaidrojums, ko nozīmē apgalvojums –Kvalifikāciju var veikt CSDD.
- Pieejamība. Autori nav norādījuši, ka CSDD praktiskās vadīšanas eksāmenus drīkst kārtot tikai izmantojot CSDD transportlīdzekļus, atšķirībā no VTUA, kur var izmantot arī paša pretendenta traktortehniku. Pie kam, kļūdaini konstatēts, ka teorētiskie un praktiskie eksāmeni notiek CSDD telpās.
- Traktortehnikas tirgus uzraudzība. FA grupa uzskata, ka nav būtisku atšķirību, bet nemin, ka automobiļu tirgus uzraudzības funkcijas veic PTAC, bet traktortehnikai VTUA. Būtiska atšķirība ir arī auto un traktortehnikas tirdzniecības vietu izvietojumam. Traktortehnikas tirdzniecības vietas 90% gadījumu ir reģistrētas ārpus lielpilsētām un pilsētu centriem, nevis kā tas pārsvarā ir automobiļiem lielpilsētās, līdz ar to VTUA ir uzsākusi dokumentu aprites sistēmas pilnveidošanu, izmantojot visas savā rīcībā esošās 26 rajonu daļas.
- Tehniskās ekspertīzes. CSDD šo funkciju neveic vispār un sakarā ar iestādes ievērojamo administratīvo procedūru un nepieciešamajām ekspertu atbilstības prasībām un apmācībai tiesībām sniegt šos pakalpojumus, kā arī salīdzinoši mazo pieprasījumu pamats uzskatīt, ka VTUA likvidācijas gadījumā, šis pakalpojums no valstisku iestāžu puses sabiedrībai netiks piedāvāts vispār.

8. 4. Finansiālo rādītāju izvērtējums. Autori nav veikuši korektu abu iestāžu finansiālo rādītāju izvērtējumu.
- Ir veikts vienpusēja VTUA valsts numurzīmju krājumu uzskaitē, pat nepieminot, CSDD automobiļu numurzīmju iegādes, izmaksu, krājumu un vērtību analīzi. Uzskaitīti VTUA nomātie un valdījumā esošie telpu kvadrātmetri un nomas maksas, tai pašā laikā neuzrādot informāciju par CSDD pamatdarbības nodrošināšanai nomāto vai īpašumā esošo telpu platībām, tās iegādes, uzturēšanas izmaksām.
 - Nav uzrādītas abu iestāžu parādsaistības, nav analizēti CSDD izdevumi meitas un saistītiem uzņēmumiem.
 - Nav uzrādītas abu iestāžu ieņēmumu un izdevumu tendences, krājumu atlikumi. Pie kam 2.pielikumā iekļautā informācija ir nesalīdzinājama, jo izmantoti dažādi grāmatvedības uzskaites principi (VTUA – kases princips, CSDD – uzkrājumu princips)
 - Efektivitātes novērtējums. Nav veikta darbības efektivitātes analīze CSDD, savukārt VTUA ir pavisam analizēta vienas funkcijas laukietilpīga, kas balstoties uz realitātei neatbilstošiem skaitļiem un darba procesu ir attiecinājama uz visu reģionālās noslodzes sistēmu kopumā.
 - VTUA dati liecina, ka gada laikā tiek veiktas apm. 50 tūkst. Traktortehnikas un piekabju tehniskā stāvokļa pārbaudes, nevis kā minēts ziņojumā 35 485. Nav korekti izslēgt traktor piekabes, jo to tehniskajam stāvoklim un aprīkojumam jāatbilst noteiktajām prasībām, kontrole tiek veikta valsts tehniskās apskates ietvaros.
 - Jāatzīmē, ka pati FA grupa tālāk tekstā Tabulā Nr.4 ir minējusi, ka ikgadēji tiek veiktas 48 256 tehniskās apskates. Līdz ar to secinām, ka FA grupa ir nekorekti un tendenciozi izvēlējušies skaitļus un rādītājus, kas ietekmē Ziņojuma objektivitāti.
 - Uzskatām, ka VTUA darba efektivitāte ir augsta, jo vieni un tie paši darbinieki veic visas valsts deleģētās funkcijas jebkurā no 26 rajonu daļām, turpretī CSDD darbs sadalīts pēc pakalpojumu pieprasījumu specifikas, t.i., atsevišķas nodaļas veic tikai transportlīdzekļu reģistrāciju, bet citas veic arī vadītāju atestāciju, tas liek secināt, ka CSDD ir reģionāli specializējušies tikai noteiktu funkciju jomā, savukārt pārējos saistīto pienākumu veikšanai (tehnisko apskatu veikšana, reģistrēšana, atestācija, naudas iekasēšana, datu pārbaude un ievadīšana datu bāzē u.c.) tiek nodarbināti atsevišķi darbinieki.
 - Ziņojuma projektā nav sniegta informācija par VTUA pakalpojumu sniegšanas intensitāti, grafiku veidā, kas apliecina, ka VTUA pakalpojumu sniegšanas intensitātē nav novērojami pārtraukumi, kas ilgāki par 1 mēnesi un pakalpojumi ir pieprasīti visās 26 rajonu nodaļās.
 - Izanalizējot, Motormuzeja efektivitātes tiek sniegta informācija, ka bez valsts dotācijām un bez pašu ieņēmumiem muzeja darbība nav iespējama, līdz ar to secinām, ka muzeja pievienošanas CSDD gadījumā, ja netiks rastas iespējas to dotēt, pastāv risks, ka valsts muzeja eksponāti un īpašums var tikt pa daļām atsavināti, lai segtu tekošās CSDD uzturēšanas izmaksas. Nav minēts, ka jau

pirms Funkciju audita Motormuzeja ēka ir nodota CSDD valdījumā, kas nozīmē, ka CSDD ir saņēmis mantisko dotāciju vairāku miljonu latu vērtībā. Ņemot vērā to, ka Motormuzeja ēka jau 2008.gada 18.decembrī ir iekļauta CSDD pamatkapitālā, palielinot ap trīs reizes CSDD bilances vērtību, tādējādi nav saprotama šī FA jēga, attiecībā uz muzeju.

- Izvērtējot augstāk minēto uzskatam, ka FA grupa nav spējusi veikt ne finansiālo, ne darbības efektivitātes novērtējumu.

9. 5. Citu valstu pieredzes izvērtējums. FA grupa nav iekļāvusi arī citu valstu pieredzi, piemēram:

- Polijā TA veic traktortehnikai ar $v_{max} > 25 \text{ km/h}$ jaunai tehnikai apskate tiek piešķirta uz 3.gadiem, turpmāk tehnisko apskati veic ik pēc 2.gadiem;
- Nav uzrādīts, ka Austrijā – tehniskā apskate traktortehnikai ar $v_{max} > 25 \text{ km/h}$ un pašgājējai traktortehnikai ar $v_{max} > 30 \text{ km/h}$ ar periodiskumu jaunai pēc trīs gadiem, tad nākamā pēc 2 gadiem un pēc tam katru gadu;

10. 6.2. Sertifikācija. Autori nav iepazinušies ar normatīvajiem aktiem, lai noskaidrotu, ka VTUA ar traktortehnikas sertifikāciju nenodarbojas.

- Šobrīd saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 15¹. panta (3)daļu, MK noteikumiem Nr. 535 traktortehnikas, tās piekabju un sastāvdaļu sertificēšanu veic Sertifikācijas un testēšanas centrs, kas ir nacionāli akreditēta un EK notificēta institūcija saskaņā ar Direktīvu 2003/37/EK . Pēc mums pieejamām ziņām otras Latvijā akreditētas un EK notificētas institūcijas ar šajā kompetences jomā nav;

11. 6.4. Tehnisko apskašu pārskatīšana.

- FA grupas piedāvātie risinājumi atteikties no traktortehnikas tehniskajām apskatēm (6.4.2. un 6.4.3. priekšlikumi), atstājot kontroli un atbildību par Valsts policijai vai pašam traktortehnikas īpašniekam ir pretrunā ar ES Direktīvu 96/96/EK „*Par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tehniskajām apskatēm*” (turpmāk – Direktīva).
- Savukārt 6.4.1.priekšlikums ir attiecināms uz traktortehniku ar pilno masu līdz 3500 kg. Mehāniskais transportlīdzeklis uz ko ir attiecināma Direktīva (1.pants), saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu ir arī traktortehnika. Saskaņā ar Direktīvas I.Pielikuma „*Transportlīdzekļu kategorijas, uz kurām attiecas tehniskās apskates un apskašu biežums*” 2.punktu, mehāniskie transportlīdzekļi (t.sk. traktortehnika), kuru izmanto kravu pārvadāšanai, kuras pilnā masa pārsniedz 3500 kg tehniskā apskate jāveic vienu gadu pēc dienas, kad traktortehnika ir pirmo reizi izmantots (reģistrēts), un turpmāk katru gadu. Traktors, saskaņā ar ES Direktīvu 2003/37/EK, „*Kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām*”, un saskaņā ar 27.06.2006.MK noteikumiem Nr.535 „*Lauksaimniecībā vai mežsaimniecībā izmantojamo traktoru, piekabju un to*

sastāvdaļu atbilstības novērtēšanas noteikumi” ir definēts kā jebkurš mehānisks, riteņu vai kāpurķēžu lauksaimniecības vai mežsaimniecības mehāniskais transportlīdzeklis, kuram ir vismaz divas asis un kura maksimālais projektētais ātrums nav mazāks par 6 km/h, kura galvenā funkcija ir tā vilcējspēks un kurš ir īpaši konstruēts, lai vilktu, stumtu, vestu un darbinātu attiecīgas maināmas iekārtas, kas konstruētas lauksaimniecības vai mežsaimniecības darbu veikšanai, vai lai vilktu lauksaimniecības vai mežsaimniecības piekabes. To drīkst pielāgot kravu vešanai, veicot lauksaimniecības vai mežsaimniecības darbus, un aprīkot ar pasažieru sēdvietām. Lauksaimniecībā un mežsaimniecībā kravu pārvadājumi pašu un komercvajadzībām arvien pieaug, sakarā ar traktoru un to piekabju modernizāciju, kā arī sakarā ar kravas automobiļu augstajām ekspluatācijas un administratīvajām izmaksām.

- Dalībvalstis, saskaņā ar Direktīvas 4.panta 2.punktu tikai pēc saskaņošanas ar Eiropas Komisiju var neattiecināt šīs direktīvas prasības uz transportlīdzekļiem, kuri nekad vai gandrīz nekad neekspluatē uz publiskām automaģistrālēm. Automaģistrāles, kas definētas saskaņā ar LZA Terminoloģijas komisiju (*Plats, ātrai braukšanai paredzēts autoceļš ar vairākām joslām dažādos virzienos. Joslas atdala ar centrālo līniju. Automaģistrālei raksturīgs ierobežots piebraukšanas un nobraukšanas vietu skaits, nav vienlīmeņa krustojumu, ar ceļu inženierbūvēm (autobusu pieturas un paviljoni, paātrinājumu joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, pasažieru atpūtas laukumi, sniega aizsega apstādījumi, veloceliņi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas*). Uz tās nav atļauta noteiktu transporta līdzekļu kustība ar ierobežotu ātrumu), vācu valodā. *autobahn*, angļu *highway*, Latvijā nav. Tāpēc, pirms virzīt kādu no piedāvātajiem variantiem konceptuālai apstiprināšanai, ir rūpīgi jāizanalizē ES un Latvijas ekspertu viedoklis, kā no juridiskā, tā no vispārējā lauksaimniecības mehanizācijas, ceļu, darba, vides un veselības viedokļa.
- Statistikas dati liecina, ka, vairāk kā 50% no reģistrētiem traktoriem ir vecāki par 20 gadiem un tikai 10% ir jaunāki par 10 gadiem. Vecumā virs 20.gadiem ir bijušajā PSRS ražotie traktori. Ievērojamai daļai šo traktoru īpašniekiem ir grūtības sagatavot tos atbilstoši tehniskajām prasībām. Neveicot to periodisko tehnisko kontroli valsts tehniskās apskates ietvaros, to tehniskais stāvoklis krasi pasliktināsies, tas jau būtiski ietekmēs kustības un darba drošību un radīs kaitējumu apkārtējai videi. Pārsvārā traktortehnika pārvietojas pa 1.šķiras, 2. šķiras un pašvaldību, grunts un zemes autoceļiem. Ir maz tādu saimniecību, kur no pagalma iespējams uzbraukt uz apstrādājamās zemes platībām, cirsmām, neveicot pābraucienus pa koplietošanas ceļiem un līdz ar to piedaloties ceļu satiksmē. Priekšlikums nodot traktortehnikas un tās piekabju tehniskā stāvokļa kontroles funkcijas Valsts policijas iestādēm arī nav pamatots, jo nav informācijas par Valsts policijas kapacitāti un nepieciešamo papildu finansējumu šo funkciju pārņemšanai. Konstatējot pārkāpumus traktortehnikas vadītāji tiks saukti pie administratīvās atbildības, ņemot vērā, ka ikgadējā valsts apskate būs atcelta un traktortehnikas tehniskais stāvoklis ar katru gadu

pasliktināsies, traktortehnikas vadītāji par šiem pārkāpumiem tiks aizvien biežāk sodīti. Tiks izveidots jaunu traktortehnikas vadītāju (valdītāju) sodīšanas mehānisms, kas tiktu balstīts uz subjektīviem vērtēšanas kritērijiem. Secinām, ka iepriekš minētā informācija liecina par papildus riskiem un zaudējumiem sabiedrībai, nevis guvumiem.

- Projektā nav norādīts, ka traktortehnikai, kura reģistrēta kā speciālā traktortehnika, kurai izsniegta speciālās numurzīme (LVS 83:2008), saskaņā ar normatīvajiem aktiem valsts tehniskā apskate nav jāveic.

12. Tabula Nr.4 Piedāvāto risinājumu variantu ietekmes izvērtējums.

- 6.4.3.variantā kā ieguvums minēts, ka tiks atslogots funkciju veicēja budžets (valsts budžets). Nav skaidrots, kādā veidā tiks atslogots valsts budžets, ja VTUA, jau ar š.g. II.ceturksnis un turpmāk veic šo funkciju bez valsts budžeta dotācijām.
- 6.4.2. un 6.4.3.variantos kā riski nav minētas valsts budžeta izdevumu un attiecīgs darba noslodzes pieaugums, sakarā ar Valsts policijai uzdoto traktortehnikas papildus tehnisko parametru kontroli uz koplietošanas ceļiem. Apzinoties līdzšinējo pieredzi, reālās iespējas un Valsts policijas jau tā ierobežotos resursus, traktortehnikas kontrole uz ceļiem faktiski nenotiks, aprobežojoties, labākā gadījumā ar dokumentu un alkohola un narkotisko vielu pārbaudi.
- FA grupa risku sadaļā nav sniegusi arī informāciju, ka tuvākajā laikā ir paredzēts apstiprināt grozījumus Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kurā administratīvie sodi par braukšanu bez valsts tehniskās apskates, kā arī bez OCTA būs divkārtoti.
- FA grupa nav identificējusi riskus, kas saistīti ar traktortehnikas, kas uzskatāma par ražošanas līdzekli, izmantošanu darba procesā, jo tā neatbilstošs tehniskais stāvoklis var novest pie dzīvības, vides un darba drošības apdraudējuma.
- Iebilstam, ka lauksaimniecības, mežsaimniecības nozaru pārstāvjiem turpmākā traktortehnikas uzraudzības sistēma tiktu nodrošināta ar augstām administratīvo sodu metodēm, kas novedīs pie vēl lielākas valsts un sabiedrības atsvešināšanās.
- Finanšu ietekmes izvērtējums 6.4.2. un 6.4.3.variantos ir veikts apšaubāmā veidā, ņemot vērā vidējo tehniskās apskates cenu. Jāatzīmē, ka ir nekorekti FA grupas aprēķināto Latvijas lauksaimniecības nozares ieguvumu 457 552 Ls attiecināt uz lauksaimniecības nozari, jo lauksaimniecības nozarē ap 90% tiek izmantota universālā traktortehnika no reģistrētās, kurai vidējā tehnisko apskašu cena (pirmreizējā un atkārtotā) sastāda 5,8 Ls un ap 30% no visas reģistrētās speciālās traktortehnikas (vid.cena 11,6 Ls). Līdz ar to aprēķinam, attiecībā pret teorētisko lauksaimniecības nozares ieguvumu bija jābūt $(40\ 000 \text{ (l/s izmantojamā tehnika)} \times 5,8 \text{ (vid.cena)} = 232\ 000 \text{ Ls}) + (1400 \text{ (l/s izmantojamā spec. Tehnika)} \times 11,6 \text{ (vid.cena)} = 16\ 240 \text{ Ls})$, Kopā= 248 240 Ls, nevis 457 552 Ls.

- Apdrošinātājiem nāksies apdrošināt traktortehniku, par kuras reālo tehnisko stāvokli nebūs pieejama objektīva informācija, kā arī visticamāk, ka būtiski palielināsies traktortehnikas skaits, kas neveiks OCTA. Pēc apdrošināšanas speciālistu izteiktā viedokļa, rezultātā tiks izkropļots arī apdrošināšanas pakalpojumu tirgus, kas kārtējo reizi radītu zaudējumus un papildus izmaksas gan traktortehnikas lietotājiem, gan arī pārējo transportlīdzekļu īpašniekiem, jo pēc apdrošinātāju sniegtās informācijas, traktortehnikas godprātīgās OCTA apdrošināšanas rezultātā, tiek uzturēta arī salīdzinoši nemainīga automobiļu OCTA polišu cenu politika.
- Uzskatam, ka FA ziņojumā ir jāuzrāda izdevumi vai ieguvumi rēķinot uz vienu traktortehnikas īpašnieku (valdītāju). Šie aprēķini veidojas sekojoši: Pašreizēja OCTA polises cena traktortehnikai 10 – 35 Ls/gadā. Apdrošināto skaits ap 48 000, kopējais prēmiju apjoms sastāda ap 1 milj.Ls. Ar šo summu pietiek, lai segtu visus ar apdrošināšanas negadījumiem saistītos riskus. Ja turpmāk TA vairs nebūs obligāta, tad, ja vismaz 50% traktortehnikas īpašnieki savai traktortehnikai neveiks OCTA apdrošināšanu, tas novedīs pie būtiska OCTA cenu kāpuma tiem, kas tomēr plānos piedalīties ceļu satiksmē. Polišu cenu aprēķins vienam traktortehnikas īpašniekam (1 milj.Ls / 24000 (trakt.īpašnieki =42 Ls (polise). Tātad izdevumi, lai piedalītos ceļu satiksmē vienam traktortehnikas īpašniekam, gadījumā, ja apskate nebūs obligāta, sastādīs ap 42 Ls, turpretī, ja apskašu sistēma paliek iepriekšējā veidā un apjomos, izmaksas (apskate + apdrošināšana) vienam lauksaimniecības traktora īpašniekam sastādītu ap 31,5 Ls, kas ir par aptuveni 10 Ls mazāk. Savukārt tiem, kas nebūs veikuši OCTA apdrošināšanu, pārvietosies ar traktortehniku tehniskā kārtībā vai nē, administratīvie sodi vairākas reizes pārsniegs tos izdevumus, kādi ir bijuši līdz šim. Kopumā prognozējamais Latvijas lauksaimniecības nozares slogs, ieviešot FA grupas piedāvātos 6.4.2. un 6.4.3. variantus, varētu būt ap 250 000 Ls/gadā.
- Tehnisko apskašu funkcijas īstenošana neaizņem 75% no kopējās darbinieku slodzes, bet gan ievērojami mazāk, līdz ar to nekorekti ir tālākie FA grupas aprēķini par ieguvumiem vai zaudējumiem valsts un pašvaldību budžetiem.

13.6.5. tabula Nr.5 Piedāvāto risinājumu ietekmes izvērtējums.

- 6.5.3. variantā FA grupa uzsver, ka CSDD būtu pārveidojama par valsts aģentūru un nekur tālāk Projektā neseko informācija, ka tādā veidā tiek palielināts aģentūru skaits, kas VTUA gadījumā, ja to likvidē tiek uzsvērts, ka ieguvums valstij ir tas, ka samazināsies aģentūru skaits.

14. 6.6.1. Piedāvāto variantu izvērtējums. FA grupa nav ņēmusi vērā VTUA iesniegto informāciju par iestādes funkcijām un uzdevumiem, bet gan pēc saviem uzskatiem grupējusi tos, cenšoties gūt pamatojumu, ka abas iestāžu sniegtās funkcijas un uzdevumi ir līdzīgi.

- Uzskatam, ka FA grupas ierosinājums nodot traktortehnikas tirgus uzraudzības funkcijas Patērētāju tiesību aizsardzības centram (turpmāk –PTAC) ir bezatbildīgs, jo PTAC nav ne tādas kompetences, ne papildus finansējuma

minētās funkcijas nodrošināšanai. VTUA jau 2007.gadā ir vērsusies pie PTAC ar lūgumu, sadarboties, izmantojot VTUA speciālistus, izdodot administratīvus aktus, kas saistīti ar konstatējamiem pārkāpumiem traktortehnikas piedāvāšanā tirgū. PTAC sniedza viedokli, ka viņiem neesot pat administratīvas un finansiālas kapacitātes, nodrošinot sadarbību ar VTUA, kas konstatētu pārkāpumus un ziņotu par tiem PTAC, kas savukārt, saskaņā ar deleģējumu izdotu administratīvus aktus attiecībā pret negodprātīgiem traktortehnikas tirgotājiem, kas piedāvā Latvijas tirgū traktortehniku, kura neatbilst noteiktām prasībām, ir patvaļīgi pārbūvēta u.tml.

- Tabula Nr.6 Piedāvāto risinājumu variantu ietekmes izvērtējums, sadaļā ieguvumi pie 6.6.1.priekšlikuma (VTUA likvidēšana) ir minēts uzskaitījums, kas liecina par FA grupas izvirzītajiem prioritārajiem mērķiem – samazināt kontrolējošo iestāžu, aģentūru un tur strādājošo skaitu, līdzīgu funkciju dublēšanos, neņemot vērā Latvijas specifisko situāciju šajā nozarē un ietekmi uz sabiedrību kopumā.
- Pie ieguvumiem kļūdaini konstatēts, ka divu vadītāju apliecību vietā traktortehnikas un citas speciālās lauksaimniecības apliecību vietā būs nepieciešama tikai viena. Ar 2009. gada 1.janvāri tiek izsniegta viena traktortehnikas vadītāja apliecība, kas dod tiesības vadīt (darbināt) apliecībā norādīto traktortehniku. Turpretī nav minēts, ka CSDD jau pašlaik izdot vairāku veidu vadītāju (autobiļu, bīstamo kravu pārvadāšanas, kuģošanas, mopēdu (velosipēdu) apliecības.
- Neatbilst patiesībai, ka pašlaik traktortehnikas vadītāju kvalifikācijas eksāmeni noris un tiek vērtēti pēc atšķirīgiem kritērijiem, kvalifikācija tiek veikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Iespējams, FA grupa centusies vērst uzmanību, ka pēc vienotiem principiem ir jākārtoti kā automašīnu, tā traktortehnikas kvalifikācija, tad atkārtoti jāpaskaidro, ka automobiļi un to izmantošanas mērķi ir būtiski atšķirīgi no traktortehnikas, līdz ar to nevar kvalifikāciju veikt pēc vienotiem principiem, jo traktortehnika ir ražošanas līdzeklis, kurš tikai nepieciešamības gadījumā izbrauc arī uz ceļa. Traktortehnikas kvalifikācijā uzsvars tiek likts uz pretendenta iemaņām veikt tehnoloģiskās operācijas, zināšanām traktortehnikas darba drošībā un arī satiksmes noteikumos.
- 6.6.3. variantā FA grupa nav konstatējusi ieguvumus, kaut gan, attiecībā uz CSDD, ja tā paliek esošajā statusā, tad, kā ieguvums minēts, ka saglabājas esošā sistēma, kas izvērtējot 6.5.2. un 6.5.3. riskus ir uzskatāma par vislabāko turpmākās darbības modeli CSDD. FA grupa uzsver, ka reģistrācija, vadītāju atestācija ir valsts kontrolējošās funkcijas, kuru veikšanai valsts kapitālsabiedrības ietvaros nav atbalstāms risinājums. Tad kāpēc tiek atbalstīts CSDD kā kapitālsabiedrības turpmākais statuss? Projektā ir pretrunas.

15. Riski. FA grupa nav identificējusi būtiskākos ieguvumus, ja VTUA turpina sniegt visas funkcijas, riskus, kas iestātos, ja VTUA tiktu likvidēta, funkcijas nododot CSDD, līdz ar to finanšu ietekmes izvērtējumi piedāvātajos risinājumos neatbilst patiesumam un realitātei. FA grupa nav ņēmusi vērā

VTUA identificētos un iesūtītos riskus 6.6.1. (VTUA likvidācija un funkciju nodošana).

- Agrāra vai vēlāka VTUA izsniegto dokumentu piespiedu-brīvprātīga nomaina (traktortehnikas vadītāju (operatoru) apliecības un traktortehnikas reģistrācijas apliecība), arī saistībā ar valsts reģionālās reformas realizēšanu pēc pašvaldību vēlēšanām, kā arī sakarā ar tuvākā nākotnē paredzamo lauksaimnieku statusa maiņu, saskaņā ar Zemnieku un zvejnieku saimniecību likumu;
- sakarā ar CSDD darbības specifiku un pakalpojumu ģeogrāfisko piedāvājumu, klientiem būs jāņemo ceļš ievērojami tālāk, kā tas ir pie VTUA, līdz ar to klientiem tiks radīti papildus finanšu un laika zaudējumi;
- 90% no VTUA reģistrētās traktortehnikas tiek izmantota Zemkopības ministrijas pārraugāmajās nozarēs (lauksaimniecība, mežsaimniecība, meliorācija) un šī kompetences jomu maiņa būtiski apgrūtinās šo nozaru pārstāvju finansiālo stāvokli, jo pastāvētu risks, ka traktortehnika tiktu pielīdzināta automašīnai un traktortehnikas vadītājs (operators) pielīdzināts transportlīdzekļu vadītājam ar visām no šī izrietošajām sekām (piem. ceļu nodokļa ieviešana traktortehnikai, apgrūtināta pašbūvētās, pārbūvētās traktortehnikas un piekabju reģistrācija, liegums pārvietoties ar traktortehniku, ja nav nomaksāts kāds sods par automobiļa vadīšanas pārkāpumu). Šādā gadījumā Zemkopības ministrijas pārraugāmo nozaru nevalstiskās organizācijas nevarēs panākt pozitīvus un specifiskus risinājumus saistībā ar lauksaimniecības mehanizācijas jautājumiem.
- ja arī turpmāk tiktu veiktas traktortehnikas tehniskās apskates ikgadēji papildus izmaksātu ap 700 tūkst Ls, ja tām tiktu piemēroti līdzīgie izcenojumi, kas šobrīd ir spēkā CSDD;
- Nav ņemti vērā identificētie Institucionālie riski:
- Tiek izveidots monopoluzņēmums, komerciāla uzņēmuma statusā, kas var novest pie riska atkārtotam CSDD privatizācijas mēģinājumam (kā tas bija 2006.gada nogalē) un nav veselīgas konkurences.;
- Netiks ievērota Pasākuma plāna valsts pārvaldes sistēmas un civildienesta optimizēšanai 2.4.punktā minētie principi par to, ka valsts pārvaldes iestāžu sniegto pakalpojumu pieejamībai jāpaliek iepriekšējā līmenī, jāveido vienas *pieturas aģentūras* principi, jo šobrīd CSDD nenodrošina visu pakalpojumu klāsta pieejamību katrā nodaļā.
- Notiks neloģisks ministriju kompetenču un sfēru pārdalījums, jo par lauksaimniecības mehanizācijas jomu atbildēs Satiksmes ministrija, kuras pārraugāmās nozares (Aviācija, tranzīts, dzelzceļš, jūrniecība, autoceļi) nav nekādā saistībā ar lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanas līdzekļu un to operatoru uzraudzību.
- Funkciju nodošanas gadījumā Zemkopības ministrijai, kas tiešā veidā atbild par lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu tai skaitā par ražošanas tehnisko un intelektuālo modernizāciju, zudīs iespēja pašai operatīvi regulēt, pārraudzīt un organizēt l/s mehanizācijas procesu.
- Sakarā ar to, ka CSDD ir atšķirīgs juridiskais statuss un tā ir reģistrēta komercregistrā kā komercsabiedrība, tā neveic savu darbību pēc valsts iestāžu

- uzskaites, finanšu kontroles un uzraudzības principiem, tai ir tikai ierobežoti saistošas valsts iestādēm normatīvos aktos noteiktās prasības, arī attiecībā uz pakalpojumu cenu aprēķinu, kas kopumā rada papildus riskus: Galvenais mērķis nav veikt valsts deleģētās funkcijas, bet darboties, lai jebkuros apstākļos gūtu lielāku peļņu, kas sabiedrības acīs izkropļo jēdzienu par valsts pārvaldi, jo tā nekalpo valsts budžeta un sabiedrības interesēm.
- Abu iestāžu maksas pakalpojumu apstiprināšana būtiski atšķiras: VTUA- MK, CSDD- valde, MK.
 - Izmantojot monopolstatusu, normatīvajos aktos tiek iestrādātas normas, kas sabiedrībai uzliek papildus birokrātisko slogu un rada ievērojamus izdevumus, kuriem ir tendence ar katru gadu pieaugt. Kā piemēru var minēt nesenos grozījumus Ceļu satiksmes likumā, kuros ir iekļautas normas, kas sabiedrības pārstāvjiem uzliek par pienākumu atsevišķos gadījumos doties uz CSDD saņemt atļaujas izmantot ārvalstīs reģistrētu automobili Latvijā.
 - Tiks pārtraukta VTUA sadarbība ar aptuveni 100 preču un pakalpojumu piegādātājiem, tādā veidā papildus *dzēsējot* Latvijas ekonomiku.
 - Nav ņemti vērā ar Pakalpojumu pieejamību saistītie riski.
 - Tiktu būtiski samazināta pakalpojumu pieejamība, jo, piemēram, CSDD vadītāju atestāciju veic tikai 10 nodaļās, pie kam tikai atsevišķās dienās, turpretī VTUA sniedz visus pakalpojumus visās 26 rajonu daļās, jebkurā darba dienā;
 - Klientiem nebūtu iespējams saņemt atsevišķus pakalpojumus tieši uzņēmumos un saimniecībās (saimniecībās, lauku sētās, karjerās, cirsmās u.c.);
 - Atsevišķu sniegto pakalpojumu pārtraukšana (tehniskās ekspertīzes traktortehnikai, lauksaimniecības mašīnām, tehnoloģiskajām līnijām);
 - Ciestu ar traktortehniku saistīto pakalpojumu kvalitāte, jo CSDD nav darbinieku ar atbilstošu kvalifikāciju un pieredzi. VTUA kolektīvā ap 90% inspektoru ir Latvijas Lauksaimniecības universitātes Lauksaimniecības mehanizācijas un Tehniskās fakultātes absolventi.
 - Būtu nepieciešams veikt apjomīgu darbu pie normatīvo aktu grozījumiem vai jaunu izstrādāšanas, kas prasa ievērojamus finansiālos un cilvēkresursus, ir paveicami ilgākā laika periodā, kas savukārt radīs ar traktortehniku saistīto pakalpojumu pārtrauktību un klientu neapmierinātību.
 - Riksi, kas saistīti ar ietekmi uz lauksaimniecības mehanizācijas izglītības sistēmu.
 - Pašreiz Latvijā darbojas 25 mācību iestādes (arodvidusskolas, profesionālās vidusskolas, tehnikumi, koledžas) un 22 profesionālie mācību centri (kursi), kuros tiek sagatavoti l/s mehanizācijas speciālisti tieši tajās mācību programmās, kuru rezultātā viņiem ir iespējams iegūt attiecīgā traktortehnikas vadītāja (operatora) apliecību. Ņemot vērā auto industrijas nozares pārstāvju (CSDD) sniegto priekšlikumu par VTUA funkciju nodošanu – visu traktortehnikas kategoriju pielīdzināšanu vienai kategorijai (traktori), tiktu sagrauta vairāk kā 30 gados veidotā lauksaimniecības mehanizācijas speciālistu sagatavošanas sistēma. Pakāpeniski tiktu likvidētas mācību iestāžu specifiskās mācību programmas un attiecīgi audzēkņu, reflektantu grupas, rezultātā šajā l/s

- mehанизācijas mācību iestādēs apgūt traktortehnikas (meža, ceļu būves, greideru, universālo pašgājējmašīnu) profesiju nebūs iespējams, kas obligāti atsauksies uz vispārējo lauksaimniecības attīstības tempiem un turpmāku ekonomisku un efektīvu dzīvotspēju.
- Ņemot vērā izglītības sistēmas strukturālo reformu (finansējums seko audzēknim) tuvāko gadu laikā strauji samazināsies audzēkņu skaits šajās reģionālajās mācību iestādēs, kā rezultātā tām pastāv reāla iespēja būt slēgtām.
 - Izmainot traktortehnikas vadītāju eksaminācijas procesu un pielīdzinot to pašreiz CSDD lietotajam modelim, kur pārbauda teorētiskās zināšanas ceļu satiksmes noteikumos un pēc tam praktisko vadīšanu ceļu satiksmē, zudīs iespēja pārliecināties par pretendenta spējām veikt traktortehnikas darbu tehnoloģiskās operācijas.
 - Tāpat tiks nodarīti zaudējumi arī tām apmācības iestādēm un komersantiem, kuri ir izveidojuši apmācību materiāltehnisko bāzi, kas sevī ietver attiecīgu mācību klases aprīkošanu, mācību laukumu (poligonu), attiecīgās traktortehnikas iegādi un uzturēšanu, ieguldījuši līdzekļus teorētisko un praktisko instruktoru apmācībai. Līdz ar to visticamāk, ka šīs mācību iestādes nonāktu bankrota priekšā, jo mācību procesa nodrošināšanai, kas ietver sevī mācību programmu izstrādi un licencēšanu, kur ieguldīti ievērojami valsts un privātie līdzekļi, kuru atmaksāšanās bijusi paredzēta ilgtermiņā, netiks atgūti.
 - Šāda situācijas izveidošanās ir uzskatāma kā specifiskā izglītības sistēmā iekļauto mācību iestāžu uzņēmējdarbības iznīcināšanas uzsākšana.
 - Riski, kas saistīti ar Darba drošības un ceļu satiksmes situācijas pasliktināšanos.
 - Piemērojot FA grupas piedāvājumu (6.4.2.un 6.4.3.) atteikties no tehniskajām apskatēm traktortehnikai, tiktu būtiski ietekmēta traktortehnikas tehniskās drošības kontrole kā saimniecībās, objektos, tā arī uz ceļiem, šādā gadījumā radīsies situācija, ka atsevišķai traktortehnikai tehniskā kontrole uz ceļiem tiks veikta vairākas reizes, bet citai kontrole nenotiks vispār. Pārbaudes rezultātā uz ceļa, konstatējot būtiskus bojājumus, tiks piemērotas soda sankcijas (t.sk. tehnika, saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tiks evakuēta un novietota maksas stāvlaukumos), lai gan šobrīd pēc VTUA veiktās ikgadējās tehniskās apskates, traktortehnikas īpašniekam tiek dots 30 dienu laiks novērst bojājumus un veikt atkārtoto pārbaudi, neaizliedzot tās ekspluatāciju;
 - Traktortehnika, kas ir vecāka par 20 gadiem, sava sliktā tehniskā stāvokļa dēļ, tiktu ekspluatēta bez tehniskās kontroles, radot reālus draudus cilvēka dzīvībai, drošībai, apkārtējai videi un traktortehnikas darba devējiem, jo traktortehnika kā ražošanas līdzeklis pamatā tiek izmantota darbu veikšanai l/s, mežizstrādē un celtniecībā, kur arī pastāv būtisks risks dzīvībai un drošībai.
 - Ņemot vērā šobrīd esošo kārtību (piemēram, profesionālo autovadītāju apliecību iegūšanas process), pastāv risks, ka līdzīga sistēma var tikt izveidota arī speciālās traktortehnikas vadītājiem, kas prasīs papildus izmaksas sabiedrības pārstāvjiem.

16. Nav ņemti vērā iespējamie finansiālie riski.

- CSDD kā kapitālsabiedrība ilgtermiņā nenodrošinās to, ka traktortehnikas reģistrācijas pakalpojumi turpmāk būs valsts nodevu objekts (15,18 Ls un 7,09 Ls reģistrācija ar vai bez numurzīmes izsniegšanu), līdz ar to valsts budžetā netiktu ieskaitīti ievērojami finanšu līdzekļi par traktortehnikas reģistrācijas procesu.
- Tiek norakstīti zaudējumos iegādātie VTUA krājumi, iegādātie pamatlīdzekļi, materiāli tehniskais nodrošinājums, IT jomā ieguldītie līdzekļi -Informatīvās sistēmas izveidošanai un uzturēšanai iepriekšējos periodos u.c.
- No valsts bilances tiek nodoti un pārreģistrēti uz kapitālsabiedrību nekustamie īpašumi;
- VTUA nerealizēs Eiropas Ekonomiskās Zonas grantu projektus (Attiecīgi līgumi jau ir noslēgti un uzsākta Projektu ieviešana) Projektu nerealizācijas gadījumā cietēji būs ar lauksaimniecības nozari saistītas juridiskas un fiziskas personas, kā rezultātā tiks zaudētas jau piešķirtās ārvalstu partneru investīcijas par 370 231 EUR (1.projekts "*Traktortehnikas un tās piekabju tehnisko datu rokasgrāmatas izstrāde*", 2.projekts "*Uzraudzības pasākumi gaisa piesārņojuma samazināšanai no traktortehnikas motoru radītajām izplūdes gāzēm Latvijā*") ZM nebūs iespēja izstrādāt pamatotus normatīvos aktus par traktortehnikas izplūdes gāzēm, ko nosaka kā saistošu no 2013.gada ES regulējums. Sakarā ar to, ka ES noteiktās normas nevar pielīdzināt Latvijā esošajai traktortehnikai, kas ir vecāka par 20 gadiem (50.7%) un vecāka par 11 gadiem (36.5%), no legālas izmantošanas tiks atstādināta ap 60% traktortehnika, ko pašlaik izmanto lauksaimniecībā, mežizstrādē un celtniecībā.

17.Finanšu ietekmes izvērtējums ir veikts nekorekti.

- Pastāvīgi Projektā tiek jaukti termini reorganizācija, vai likvidācija, kas nav viens un tas pats.
- Jebkurā gadījumā ar VTUA likvidāciju saistītie izdevumi nav jāsedz Zemkopības ministrijas resora ietvaros pieejamiem finanšu līdzekļiem.
- FA grupa nav sniegusi informāciju un detalizētu visu pakalpojumu aprēķinu par iespējamām maksas pakalpojumu cenu izmaiņām (samazinājumu), kā arī par pašiem pakalpojumiem, kuri turpmāk netiks sniegti. VTUA optimizācijas rezultātā ir veikusi turpmāk sniegto pakalpojumu cenu pārrēķinu, kas liecina, ka VTUA plāno samazināt savas pakalpojumu izmaksas, panākot, ka vidējā sniegto pakalpojumu cenu starpība starp VTUA un CSDD sastādītu 30 – 50%
- Nekorekti ir veikts valsts sociālā budžeta izdevumu aprēķins bezdarbnieku pabalstiem. 72 VTUA darbiniekiem ir rēķināts, ka to saņems 3 mēnešus, bet realitātē VTUA 95% darbinieku darba stāžs ir virs 19 gadiem, kas nodrošina bezdarbnieka pabalsta saņemšanu 9 mēnešus. Līdz ar to valsts sociālā budžeta izdevumi (550 000 Ls) un atlaišanas pabalsts (74 160 Ls) sastādīs 624 160 Ls.
- Pilnībā kļūdaini ir FA grupas apgalvojums, ka gadījumā, ja, VTUA turpina strādāt esošā statusā, tad tas ir zaudējums lauksaimniecības nozarei – 950 000 Ls, vai atsakoties no tehniskām apskatēm 492 448 Ls. Tad pēc FA grupas domām turpmāk traktortehnikas reģistrācija, vadītāju atestācija un ar šīm funkcijām cieši saistītie pakalpojumi CSDD būs bez maksas. Kā minēts

11. iebildumā nav korekti veikta arī ietekme uz lauksaimniecības nozari, ja tiek vai netiek veikta traktortehnikas tehniskās apskates kontrole. Aprēķini rāda, ka atsakoties no obligātajām tehniskajām apskatēm finansiāli ietekmēs (vismaz + 10 Ls/gadā) tos traktortehnikas īpašniekus, kas piedalīsies ceļu satiksmē.
- Finanšu ietekmes izvērtējumā nav ņemts vērā apstākļi, ka agri vai vēlu tiks panākta visu VTUA dokumentu nomaina, tādā gadījumā izmaksas lauksaimniecības nozares pārstāvjiem veidotos sekojošas: traktortehnikas vadītāju apliecību nomaina (90 000 trakt.vadītāji x 16 Ls (vadītāju apliec cena) = 1,4 milj.Ls), reģistrācijas apliecību nomaina (130 000 traktortehnikas x 10,54 (reģistrācijas cena) = 1,3 milj.Ls). Kopā 2,7 milj.Ls.
 - Finanšu ietekmes izvērtējuma sadaļā ir obligāti jāiekļauj informācija par to, ka no 2009.gada II. ceturkšņa VTUA jau sedz no saviem līdzekļiem visus izdevumus, par pakalpojumiem (reģistrācija ar/ bez numurzīmes izsniegšanu) kas saistīti ar valsts nodevu ieskaitīšanu valsts nodevu kontā. Plānotais valsts budžeta nodevu konta papildinājums 2009.gadam ir paredzēts 225 000 Ls apmērā.
- 18.6.8. Atsevišķu funkciju izpildes izmaiņās FA grupa nav norādījusi ieteikuma (par politikas plānošanas dokumentu turpmāku izstrādi ceļu satiksmes jomā Satiksmes ministrijai, nevis komercsabiedrībai –CSDD) izpildes atbildīgo institūciju un izpildes termiņus.
19. 6.9. Funkcijas, kuru izpilde turpināma pašreizējā apjomā VTUA sadaļā ir jāprecizē, ņemot vērā izvērtējot ekspertu (juristu un mehanizācijas) viedokli par traktortehnikas tehniskajām apskatēm.
- VTUA licencēšanas funkciju nav veikusi un arī turpmāk nav plānots to veikt. FA grupa iespējams licencēšanas vietā domājusi par tirdzniecības reģistra uzturēšanu.
20. 6.4.2. FA gaitā nav noskaidrota, analizēta un pamatota ietekme uz sabiedrību traktortehnikas tehnisko apskašu neveikšanas gadījumā.
- Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka nav pievienotu ekspertu (juridisko un mehanizācijas) slēdzieni vai atsauces uz tiem, ieteikums nav tālāk virzāms konceptuālai apstiprināšanai, jo ieteikuma ieviešanas gadījumā iespējams, tiktu palielinātas kopējās izmaksas lauksaimniecības un citās nozarēs strādājošajiem.
21. 6.6.1. Ņemot vērā FA grupas nekorekti veiktos aprēķinus, secinājumus un izvirzītos apgalvojumus, kas balstīti uz realitātei neatbilstošiem faktiem un skaitļiem, kā arī konstatējot ievērojamu tendenciozitāti FA grupas darbā, kategoriski iebilstam 6.6.1 ieteikumam.
- Ieviešot FA ziņojumā minētos ieteikumus sabiedrības pārstāvjiem agri vai vēlu būs jāērķinās ar būtiskām papildus izmaksām (vizmas 2,7 milj.Ls apjomā), kā arī valsts budžeta tiešie zaudējumi sastādīs no 0,8 līdz 1 milj.Ls, kā netieši zaudējumi (EEZ projekti un VTUA aktīvi) ap 0,76 milj.Ls.

22. FA izvirzītie ieteikumi(6.4.2. un 6.6.1.) neatbilst vispārējam FA mērķim, kas minēts 27.01.2009. MK instrukcijā Nr. 3 „*Kārtība kādā plāno un veic valsts pārvaldes funkciju auditu un ievieš funkciju audita ieteikumus*” 2.punktā „FA mērķis ir palielināt valsts pārvaldes efektivitāti, samazinot budžeta izdevumus, nodrošinot to lietderīgu izmantošanu un saglabājot vai uzlabojot pakalpojumu kvalitāti” kā arī Projektā minētais FA grupas mērķis” ir izvērtēt iespējas vienkāršot auditā iesaistīto iestāžu institucionālo struktūru, analizēt to veicamās pārvaldes funkcijas un uzdevumus, lai apzinātu iespējas samazināt valsts budžeta dotāciju un izdevumus attiecīgajās iestādēs un sniegtu priekšlikumus par konkrētu funkciju un uzdevumu nepieciešamību un iespējām tos deleģēt privātpersonām”, jo ieteikumu realizācijas gadījumā netiek samazināti valsts budžeta izdevumi, bet gan pretēji, tie tiek palielināti, vienlaikus samazinoties ieņēmumu daļai valsts budžetā.

Pielikumā: 27.04.2009. Traktortehnikas un tās piekabju valsts tehniskās apskates protokolu kopijas uz 15 lapām.

Direktors

A. Binovskis

S.Burgmane 67027557

A.Grāvītis 67027290

L.Ubarste 67027071

A.Binovskis 67027591

-